

hays: Basra Körfezi havasına.

C — OKUL ve DERS MALZEMESİ :

Okul, umumiyetle mescidlerdi. Hususî mektepler ve evlerde de eğitim yapıyordu. Mekke'de Hz. Peygamberin evi, Erkam'ın evi, Said b. Zeyd'in evi, Kâbe'nin yanı, Hz. Ebu Bekr'in haremdeki daireleri idi.

Medine'de ise, Es'ad b. Zure'nin evi, Küba Mescid'i, Halid b. Zeyd'in evi, Mescid'i Nebevi, Kabile mescidleri, Mescid'i Nebeviye bitişik sofa, Be-

dir muharebesinden sonra Medineli çocukların okuma - yazma öğrendikleri evler v.s. Bunlar birer okul sayılırlar. Yalnız bu irşad ve tedris işinin pazarlarda, yol kavşaklarında ve açık yerlerde de yapıldığı olurdu.

Öğretmenin söylediklerini kaydetmek için umumiyetle yazı malzemeleri kalem ile bir nevi kâğıtı. Kalem kamıştan yapılırdı. Mürekkebi kömür tozu (Es - Samğu) denilen yapışkan bir madde ve kandil isinden yapılırdı. Kâğıt ise: (Rakkun) de-

nilen deri idi. Kıbâti denilen kumaşlara da yazılırdı. Muallakât-ı Seb'a" bu kumaş üzerine yazılmıştı. Bu iki malzeme olmadığı zamanlar, tahta, kemik, pişkin toprak levhalar, geniş beyaz taşlar üzerine de yazı yazmak âdetti (30).

Mamafih, Çinli'ler kâğıdı milattan önce biliyorlardı. Müslümanlar, Semerkand'ı fethettiklerinde orada kâğıt kullanıyordu. Ticaretle uğraşan Mekkeliler, Suriye, Yemen ve Bahreyn'e gidip geldiklerine göre kâğıttan habersiz değillerdi...

VARLIKTAKİ ESRARLI TEKÂMÜL

Ol ki baştan başa dün karla kefenlenmişken,
Tatlı her nağmeyi çalgın boralar yenmişken,
Ölü toprak, yeniden can bularak silkindi,
Gök yüzünden yere tabtaze baharlar indi...
Her taraf neş'eli renklerle bezendikçe bütün,
Bahçeler, bağlar, ağaçlar yapıyor sanki düğün..
Yetişen körpe filiz, bahçede boy gösteriyor,
İhtiyar bahçıvanın azmine kuvvet veriyor...
Fıskıran varlığı, gündün güne serpildikçe,
Bahçıvan, taze hayat şartını tam bildikçe,
Serer etrafa yarın, tatlı, ılık gölgesini
Kuşların, mest olarak dinler, ilâhî sesini..
Filiz artık kocaman bir ağaç olmuş yaşıyor,
Var oluş sırrı, bütün zerrelere taşıyor.
Dallar, esrarlı buharlarla yeşillendikçe,
Bin gümüş tülle sarar ufkunu, mehabetli gece...

Genç nesil; işte bu şakrak filizin aynı eşi,
Ma'neviyyatdır onun, neşv-ü nemalar güneşi..
İ'tinalarla eğer, neşv-ü nema bulmuşsa,
Hâin ellerden asıl çevresi kurtulmuşsa,
O ilâhî güneşin feyzini gösterdiği an,
Bin çiçek bahçesidir milletin ufkunda cihan.
Görmek isterse eğer millet, o mes'ud yarım,
İyi bilmek gerekir taze hayat şartlarını...
İntibak etmeyen âlemde hayat şartlarına,
Yatalaklar gibi, teslim olur elbet yarına..
Bugünün nesli, yarın, gürbüz ağaçlar gibidir
Fıtratın sırrı bu, mutlak vatanın sahibidir.
Hep bu varlıktaki esrarlı tekâmül seyri,
Erdirir ruhuna sahip yaşayan her devri...

Ali Ulvi KURUCU

Not :

Bu şiir, muhterem şairi tarafından mecmuamız için yazılmıştır. Bundan böyle her sayımızda değerli şair'den bir şiir sunacağımızı okuyucularımıza müjdeleriz. İ. M..